NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Sammenhæng mellem høretab og demens bekræftet i stort dansk studie

En stor befolkningsundersøgelse fra Syddansk Universitet føjer sig til en lang række studier udgivet siden årtusindeskiftet, der har fundet sammenhæng mellem ukorrigeret høretab og risikoen for at udvikle demens. Brug af høreapparat kan i væsentlig grad neutralisere den øgede demensrisiko.

Nyt dansk studie tyder på, at anvendelse af høreapparat i betydelig grad kan neutralisere den øgede risiko for demens.
Det nye studie fra Klinisk Institut, Syddansk Universitet, er baseret på data fra mere end 573.000 personer, hvilket gør det til det hidtil største af sin art. Resultaterne viser, at personer med høretab som gruppe betragtet har ca. 7 % højere risiko for at udvikle demens end personer med normal hørelse (justeret *hazard ratio* 1,07 (95 % konfidensinterval 1,04 til 1,11)). Den største demensrisiko sås for personer med svært høretab.

Høreapparat begrænser risiko

Risikoen afhang blandt andet af, om personerne anvendte høreapparat. For personer med høretab, der ikke brugte høreapparat, var risikoen for at udvikle demens forøget med ca. 20 % (HR 1,20). Personer med høretab, som brugte høreapparat, havde derimod kun ca. 6 % øget risiko for at udvikle demens (HR 1,06). Det tyder på, at anvendelse af høreapparat i betydelig grad kan neutralisere den øgede risiko for demens.

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Der er tale om et regionalt baseret kohortestudie, hvor forskerne fulgte alle personer over 50 år i Region Syddanmark i perioden 2003 til 2017. Deltagerne havde et aldersgennemsnit på 60 år, og den gennemsnitlige opfølgningstid var 8,6 år. Ved at sammenholde oplysninger om deltagernes hørestatus fra databasen *Hearing Examinations in Southern Denmark* med registerdata om forekomsten af nye demenstilfælde (incidens) i perioden, kunne forskerne påvise en signifikant sammenhæng mellem høretab og udvikling af demens. Godt 23.000 deltagere fik en demensdiagnose i perioden. Personer, som allerede var diagnosticeret med demens før studiets start, blev ikke inkluderet i studiet.

Relativt lav risikovurdering

Tidligere studier har gennemgående fundet, at høretab er associeret med en endnu højere risiko for demensudvikling – det vil sige en relativ risiko omkring 1,9 svarende til ca. 90 % øget demensrisiko. Forskerne bag det danske studie vurderer, at forskellen i risikovurdering måske kan forklares ved forskelle i studiedesign og problemer med brugen af kognitive tests i forbindelse med diagnosticering af demens. Patienten skal som bekendt kunne høre, hvad lægen spørger om, for at kunne klare testen optimalt.

Studiet giver ikke nogen entydig forklaring på sammenhængen mellem høretab og demens, men man opererer med flere hypoteser. For det første kan det tænkes, at høretab øger risikoen for mental understimulering og social isolation, hvilket i det lange løb har en negativ effekt på hjernens funktion (*use it or loose it*). For det andet må det antages, at personer, som hører dårligt, skal allokere mere opmærksomhed til at lytte, hvilket måske medfører underprioritering af andre kognitive funktioner. For det tredje kunne sammenhængen afspejle en ukendt, underliggende patologisk udvikling, der øger risikoen for både høretab og demens.

Cantuaria ML, Pedersen ER, Waldorff FB, Wermuth L, Pedersen KM, Poulsen AH, et al. Hearing Loss, Hearing Aid Use, and Risk of Dementia in Older Adults. JAMA Otolaryngol Head Neck Surg. 2024;150(2):157-64.

PubMed

Høretab øger risikoen for at blive dement. Pressemeddelelse, Syddansk Universitet, 5. januar 2024

Syddansk Universitet

Oprettet: 22. marts 2024